

©BSK A

KONSTPROGRAM

Rättspsykiatriskt Centrum, Trelleborg

Nilsmagnus Sköld
Konstkonsult och Konstnärlig projekt ledare

Index

- 1) **Bakgrund**
- 2) **Riktlinjer och kravspecifikation för gestaltningsuppdragen och val av konstnärer**
- 3) **Målbild för gestaltningsuppdrag RPC Trelleborg**
- 4) **Beskrivning av gestaltningsuppdragen**
 - a) **Vinterträdgård**
 - b) **Atriumgårdar (6+1)**
- 5) **Konstkonsultens uppdrag**
- 6) **Beslutsunderlag för konstnärlig gestaltning**
- 7) **Tidsram**
- 8) **Budget**

1) Bakgrund

Region Skåne ansvarar för regional utveckling och regional service inom områdena hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik, kultur- och utbildning, näringsliv, planering och miljö inom Skåne län. Information beträffande Region Skåne, dess organisation och verksamhet kan erhållas på Internet, www.skane.se.

Regionservice är en av Sveriges största fastighetsförvaltare med ett fastighetsbestånd på ca 1 400 000 kvadratmeter lokaler i Skåne. Inom fastighetsverksamheten är ca 270 personer anställda och affärsidén är att upprätthålla och vidareutveckla en professionell kompetens inom fastighetsförvaltning, byggadministration och lokalförmedling/ lokalförsörjning. Regionservice är en strategisk fastighetspartner till sin dominerande hyresgäst Sjukvården i Skåne i sjukvårdsfrågor.

I Trelleborg bygger Region Skåne/ Regionservice ett nytt Rättspsykiatrisk Centrum – ritad av BSK Arkitekter och byggs som ett s.k. passivhus – och kommer till ytan bli Sveriges största passivhus när det är färdigt 2016. RPC:s arkitektur är anpassad för att integrera och harmonisera med det omgivande skånska odlingslandskapet. Huvudentrén vänder sig symboliskt mot sydväst och staden för att möta de cirka 120 medarbetare som kommer att arbeta här. Byggnaden består av tre flyglar, patientavdelningar, samlade runt en gemensam innergård. Avdelningarna och dess patienter, 50 till antalet, vänds mot odlingslandskapet och skyddas därmed från insyn. Säkerheten är viktigt och byggnadens struktur garanterar god överblick. Runt innergården löper en länk som separerar flöden av patienter, besökare, drift och varor samtidigt som personalen kan ha tillgång och överblick över hela verksamheten.

Verksamhetens främsta fokus kommer att vara ett salutogent förhållningssätt. – ”hälsa skall befrämjas genom socialt stöd, möjlighet för patienterna att påverka sin situation, en känsla av sammanhang för patienterna och genom att hjälpa dem se mönster och sammanhang i sin livssituation.” (Lennart Meyer, Verksamhetschef)

N.B. Upphandlande enhet är Region Skåne, org nr 232100-0255, genom Regionservice/ Konstservice

2) Riktlinjer och kravspecifikation för gestaltungsopdragen och val av konstnärer

Riktlinjerna för de konstnärliga gestaltningarna är antagna med estetisk, konstnärlig, arkitektonisk, och produktionsteknisk hänsyn, som följer av Rättspsykiatriska Centrums särskilda karaktär.

- i. Gestaltningarna ska förhålla sig till RPC:s Gestaltungs- och Verksamhetsprogram, som skall säkra, förstärka och befästa målsättningarna av projektet som helhet – en salutogen vårdmiljö.
- ii. Gestaltningarna ska utgöras av aktuell och tongivande samtidskonst som på ett intresseväckande sätt kan förmedla omsorg och gemenskap, skapa integritet och självkänsla samt som kan bidra till byggnadens och vårdkontextens identitet.
- iii. Gestaltningarnas estetik ska vara hållbar över tid och kunna tas emot av människor i olika åldrar och av olika kulturer.
- iv. Gestaltningarna bör ha multifunktionella inslag och vara av interaktiv karaktär.
- v. Gestaltningarna bör ha visuella, taktila och auditativa element – i varierande kombinationer, som enskilda delar i en helhet, eller som en del av en helhet.
- vi. Gestaltningarna ska inte vara av sådan art att de riskerar provocera psykotiska föreställningar hos patienterna.
- vii. Gestaltningarna ska utföras i beständiga och hållbara material och tekniker. De skall tåla upprepad fysisk kontakt, sabotage och destruktionsförsök.
- viii. Gestaltningarna ska vara säkerhets- och brandklassificerade i flera avseenden, med verksamhetens specifika art i åtanke.
- ix. Gestaltningarna ska ingå som en del i ett sammanhang där ytterligare konstnärliga gestaltningar förekommer, så att det samlade uttrycket upplevs som en varierad helhet.
- x. Gestaltningarna bör bestå av ljuskällor, film, foto, måleri, glasutsmyckning (gravyr, måleri, blästring, lamell eller motsvarande), skulptur, vägg-, tak- och golvobjekt, ljud design, språk, musik eller interaktiv design i varierande kombinationer, som enskilda delar i en helhet, eller som en del av en helhet.

3) Målbild för gestaltungsopdrag RPC Trelleborg

Målet med gestaltungsopdragen är att skapa en helhets- och identitetskänsla för patienterna, anhöriga och personal samt för den rättspsykiatriska vården i stort på Rättspsykiatriskt Centrum Trelleborg. De konstnärliga gestaltningarna ska ha fokus på ett samspel dels med omgivningarna, platsen och arkitekturens funktion, med dygnets och årstidernas föränderlighet, dels med patienternas behov av personlig avskildhet och integritet, ge dem en möjlighet att inte känna sig kontrollerade.

4) Beskrivning av gestaltungsopdragen

Antalet fasta projekt har bedömts med hänsyn till vårdmiljöns egenart och det patient nära behovet samt med hänsyn till den totala konstbudgeten. Regionservice/ Konstservice gör därför en satsning på 2 större och omfattande konstnärliga gestaltningar.

A) Gestaltungsopdrag Utsiktsplats (patiententré och entréhall) är:

Att gestalta en plats för patienterna i Utsiktsplatsen för reflektion, kontemplation, eller rekreation med en öppenhet som vidgar vyerna för betraktaren. Gestaltningen ska ta utgångspunkt i tidigare ovan nämnda riktlinjer och kravspecifikationer, med en tyngdpunkt på en helhetsgestaltning som sammanbinder platsens olika delar – entréhall, luftschakt, trappa, Lace fence-avspärningarna samt den s.k. "Utsiktsplats" och dess panoramafönster.

Plats beskrivning

Genom ett vindfång och en säkerhetsspärr kommer patienter, och besökare till patienter, in i en entréhall med ett stort ljusschakt som sammanbinder våningsplan 10 och 11. På våningsplan 10 ligger bl.a. intagningsavdelningen. En trappa leder upp till plan 11, där möter patienterna ett större rum kallad för "Utsiktsplats", med ett stort panoramafönster som vänder sig ut mot staden. Utsiktsplatsen är den enda plats där patienterna har visuell kontakt med staden. Från denna plats har patienter och personal även visuell kontakt med bottenplan via ljusschaktet, som är avgränsat med ett s.k. Lace fence. I anslutning till Utsiktsplatsen finns även ett stillarum och den första initialvårdsavdelningen.

Kostnadsram för gestaltningsuppdrag "Utsiktsplats"

Den ovan beskrivna gestaltningen skall rymmas inom SEK350 000 exkl. moms, inkl skissarvode SEK25 000. Kostnadsramen innefattar material, transporter, resor, montering och andra kringkostnader.

B) Gestaltningsuppdrag Atriumgård (antal 6 + 1) är:

Att gestalta sju fristående atriumformade utegårdar/innergårdar för reflektion, kontemplation eller rekreation, med utgångspunkt i tidigare ovan nämnda riktlinjer och kravspecifikationer, med tyngdpunkt och prioritet på en helhetsgestaltning som korresponderar med och utmanar atriumgårdarnas rumslighet och materialitet i ett samspel med det utanförliggande skånska landskapet. Gestaltningarna kan ha ett inneboende samband eller bestå av en gestaltning som kan varieras på de sju platserna, så att varje atriumgård får en identitet, men samtidigt står i samband med de övriga.

Plats beskrivning

De tre initialvårdsavdelningarna har två stycken atriumformade utegårdar per avdelning medan intagningsavdelningen har en större utegård som skiljer sig från övriga till sin utformning. Initialvårdsgårdarna utgörs i huvudsak av stora glaspartier som möjliggör full visuell kontakt mellan avdelning och atrium. Varje atrium täcks av ett säkerhetsgaller som släpper in ljus och luft. Patienterna kan själva bestämma om de vill gå ut på gårdarna och när de vill göra det.

Kostnadsram för gestaltungsoppdrag "Atriumgård"

Den ovan beskrivna gestaltungsningen skall rymmas inom SEK500 000 exkl. moms, inkl skissarvode SEK25 000. Kostnadsramen innefattar material, transporter, resor, montering och andra kringkostnader

5) Konstkonsultens oppdrag

I konstkonsultens oppdrag ingår:

-att ta fram och presentera idéer kring fasta konstnärliga gestaltungsningar samt förslag till konstnär för respektive projekt. Ta fram förslag på inköp av lös konst.

-att samordna och omplacera befintlig konst i Region Skånes konstsamling på RPC med hänsyn till den fasta konstnärliga gestaltungsningen och den estetiska helheten.

– att samarbeta med en operativ konstreferensgrupp med representanter för byggprojektet från Region Skåne, brukare och arkitekter.

– att ansvara för kontakt med konstnär/er eller annan leverantör till dess att gestaltungsoppdragen är genomförda.

– att tillse att de avtal som ingås med enskild konstnär uppfylls av konstnären på sätt som anges i avtalen

– att tillse att valda gestaltungsningar utförs inom givna tidsramar och inom givna ekonomiska ramar.

– att ansvara för att uppförandet av valda konstverk/konstnärliga gestaltungsningar sker i nära samråd mellan konstnären och byggherren.

– att utföra slutbesiktning av uppförda konstverk.

6) Beslutsunderlag för konstnärlig gestaltungsning

För att konstprojekten ska förankras väl och få legitimitet är det viktigt att alla intressegrupper i projektet är delaktiga i processen. Beslutsunderlaget för RPC är uppdelat i två konstreferensgrupper med olika ansvarsområden. Båda grupperna deltar aktivt i arbetsprocessen att föreslå val av platser för byggnadsanknutna konstnärliga gestaltungsningar samt att också precisera karaktären på respektive gestaltungsning

Konstreferensgrupper för ansöknings- & anbudsutvärderingen

Ansvariga för/delaktiga i urval av ansökan är:

Nilsmagnus Sköld, Bildkonstnär & Konstkonsult

Helena Trenk, Konsthandläggare, Regionservice, Konstservice

Ing-Marie Eriksson, Konstadministratör, Regionservice, Konstservice

Ansvariga för/delaktiga i anbudsutvärderingen är:

Nilsmagnus Sköld, Bildkonstnär & Konstkonsult

Helena Trenk, Konsthandläggare, Regionsservice, Konstservice

Therese Lundborg, Arkitekt, BSK A

Katrin Svensson, Landskaps Arkitekt, Grontmij Landskaps Arkitekter

Lennart Meyer, Verksamhetschef, Chefsöverläkare, Rättspsykiatri

Tommy Nielsen, Verksamhetsrepresentant, Rättspsykiatri

Staffan Anderberg Brand- och Säkerhetshandläggare, Rättspsykiatri

Marianne Palmqvist Berg, Produktionsdirektör, Regions Skåne

Camilla Reinerstam, Projektledare Lokalplanering, Regionsservice

Richard Lindkvist, Projekteringsledare/Byggledare, Harald Olsson AB

7) Tidsram

De byggnadsanknutna konstnärliga gestaltningarna ska vara klara och installerade vid tidpunkt för byggnadens ibrukttagande 2016. All övrig konst ska också vara placerad vid samma tidpunkt. Slutbesiktning ska ske vid överenskommen tidpunkt med Konstservice, konstkonsulten, ifrågavarande konstnärer och byggherren.

Preliminär tidsplan

i) Ansökningsinbjudan:	2013-4/3-24/3
ii) Första urvalet:	Vecka 13
iii) Andra och slutliga valet/ tilldelningsbeslut:	Vecka 18
iiii) Föredragningsdatum projekteringsskiss	Vecka 24
iv) Skissvisningsdatum	Vecka 35
v) Färdigställandedatum:	Våren 2016

8) Budget

Den totala konstbudgeten för fasta konstnärliga gestaltningar är 1 000 000 SEK. I denna summa inkluderas alla kostnader, såsom skissarvoden, arvoden till konstnärer och konstkonsult, produktionskostnader, transport, resor och installation.

Byggnadstekniska åtgärder bekostas av byggprojektet. Utförandeavtal kommer att skrivas separat med varje enskild konstnär och Region Skåne.

Budgetering för fast konstnärlig gestaltning

i) Skissarvodets storlek bör anpassas till projektets storlek och utbetalas efter godkänd skiss.

ii) Reskostnader för konstnären ligger som en punkt i konstnärens egen budget, som presenteras i anslutning till skissen.

iii) Genomförandekostnaden/ kontraktssumman är den budget, exklusive skissersättning, som anges i ansökningsinbjudan för varje gestaltungsuppdrag, och som konstnären har att disponera för att slutföra sitt uppdrag. Denna budget ska också presenteras och bedömas vid skisspresentationen och bör rymma, förutom själva tillverkningskostnaderna, exempelvis resor, transporter, montering, försäkringar och arvode.

Första utbetalningen (25% av genomförandebudgeten) sker när kontraktet undertecknats av parterna. Andra utbetalningen (40% av genomförandebudgeten) sker mitt i produktionsperioden och den tredje (35% av genomförandebudgeten) sker när konstverket har slutbesiktigats och godkänts.

iv) Anläggningskostnader beslutas när samtliga skisser godkänts.

v) Projektkostnader beräknas vanligen till 10-15 % av den totala konstbudgeten. Denna summa ska täcka bland annat konstkonsultens arbets- och resekostnader samt övriga extra administrativa och tekniska omkostnader i anslutning till projektens genomförande.